

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 887

van **KATRIEN SCHRYVERS**

datum: 8 juli 2021

---

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Registratie van afwezigheden door scholen - Terugvordering schooltoeslagen

Van leerlingen die twee opeenvolgende jaren dertig of meer halve schooldagen per schooljaar ongewettigd afwezig zijn, wordt de schooltoeslag van het laatste jaar teruggevorderd. Opdat de terugvorderingen die gebeuren correct zouden zijn, is een goede afstemming tussen de beleidsdomeinen Onderwijs en Welzijn noodzakelijk. De schooltoeslag maakt sedert 2019 immers deel uit van het groeipakket.

De scholen zijn zelf verantwoordelijk voor de registratie en de opvolging van de afwezigheden. De regelgeving bepaalt dat in het secundair onderwijs of in het stelsel van leren en werken de afwezigheden van leerlingen die vanuit de jeugdhulp zijn opgelegd als gewettigd moeten worden beschouwd, zo zei minister van Welzijn Wouter Beke tijdens de commissievergadering van 6 juli 2021. Gemeenschapsinstellingen bezorgen de ouders of de school van de betrokken jongere een attest om de afwezigheden op school te wettigen. De uitbetalers van het groeipakket kunnen aan het agentschap Opgroeien vragen dat het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming de signalen van ouders onderzoekt. Indien nodig, kan een school de eerdere registratie op basis van nieuwe bewijzen aanpassen.

Uit recente persberichten blijkt dat er soms toch wat misloopt bij de registratie van afwezigheden op school waardoor er ten onrechte terugvorderingen kunnen gebeuren. Zo zijn er bijvoorbeeld drie dossiers bekend waarin aan slachtoffers van tienerpooiers wordt gevraagd om de schooltoeslag terug te betalen, en dit op basis van de gegevens die werden ontvangen van het departement Onderwijs.

Er zijn, naast ziekte, vanzelfsprekend heel wat andere redenen waarom leerlingen afwezig kunnen zijn op school, zonder dat het gaat over spijbelgedrag. Hiervoor werd al verwezen naar slachtoffers van strafbare feiten, maar het kan bijvoorbeeld ook gaan om jonge mantelzorgers. Zij leven in een gezin met een familielid dat ernstig ziek is en moeten daardoor veel zorg- en hulptaken op zich nemen. Sommige kinderen 'spijbelen' soms niet omdat ze dat willen, maar omdat ze niet anders kunnen.

1. Voor hoeveel kinderen en jongeren werd er voor het schooljaar 2019-2020 een terugvordering gedaan van de schooltoeslag omdat ze ongewettigd afwezig waren? Voor hoeveel daarvan bleek de terugvordering nadien ongegrond en werd er een rechtzetting gedaan?
2. Zijn er, naast kinderen en jongeren die slachtoffer zijn van strafbare feiten, nog categorieën van leerlingen waar afwezigheden mogelijk als onwettig worden geregistreerd, terwijl het allerminst om problematische spijbelaars gaat?

3. Hoe kan ervoor worden gezorgd dat de registratie van deze afwezigheden en het aangeven van de reden door de scholen op een correcte manier gebeurt? Welke richtlijnen krijgen scholen daartoe?
4. Is het, in het licht van de genoemde drie dossiers, nodig om de scholen beter te informeren over de registratie van afwezigheden en de redenen daartoe, en om hierover betere afstemming te vinden tussen de scholen en het agentschap Opgroeien? Op welke manier wil de minister dat mee bewerkstelligen?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 887 van 8 juli 2021

van **KATRIEN SCHRYVERS**

---

1. Het Groeipakket houdt geen aparte registratie bij van het aantal terugvorderingen die omwille van een ongegrond aantal ongewettigde afwezigheden terug ongedaan moeten gemaakt worden.

Ik verwijs naar de tweede bijlage, tweede tabblad, zoals ik reeds mededeelde bij SV nr. 786 (15/06/2021). Bron van deze data is het Groeipakket.

- 1.1 Terugvorderen van de schooltoelage omwille van twee jaar op rij een problematische afwezigheid, voor het schooljaar 2019-2020, voor het basisonderwijs, opgesplitst per provincie

Provincie	Aantal terugvorderingen ongewettigde afwezigheid
Antwerpen	149
Limburg	75
Oost-Vlaanderen	213
Vlaams-Brabant	56
West-Vlaanderen	46
Buiten Vlaanderen	78
Totaal	617

- 1.2 Terugvorderen van de schooltoelage omwille van twee jaar op rij een problematische afwezigheid, voor het schooljaar 2019-2020, voor het secundair onderwijs, opgesplitst per provincie

Provincie	Aantal terugvorderingen ongewettigde afwezigheid
Antwerpen	1.142
Limburg	468
Oost-Vlaanderen	1.313
Vlaams-Brabant	447
West-Vlaanderen	560
Buiten Vlaanderen	279
Totaal	4.209

2. Zodra een leerling afwezig is, is het de verantwoordelijkheid van de ouder (of de meerderjarige leerling) om de afwezigheid te wettigen. Wanneer dit niet (of niet correct) gebeurt, is er sprake van een ongewettigde afwezigheid.

Eén van de mogelijke wettigingen is de afwezigheid omwille van persoonlijke redenen. Het is steeds de school die beslist of zij deze wettiging al dan niet toestaat. Wanneer leerlingen omwille van bepaalde omstandigheden niet op school kunnen zijn en er niet in slagen dit te wettigen, kan de school dit dus toch wettigen. Deze beoordelingsbevoegdheid ligt bij de scholen.

- 3-4. Scholen vinden de richtlijnen rond de wettiging van afwezigheden en de registratie terug in de omzendbrieven [BAO/2002/11](#), [SO/2005/04](#) en [SO 70](#). Die omzendbrieven vermelden dat afwezigheden als gevolg van het onderworpen zijn aan maatregelen

opgelegd in het kader van de bijzondere jeugdzorg of de jeugdbescherming van rechtswege gewettigd zijn.